

Vlastivěda - 4. ročník

16.-31.3.2020

Pověsti o počátcích našich dějin	učebnice str. 74- 76
Velkomoravská říše	učebnice str. 77 – 78
Počátky českého státu	učebnice str. 79 – 81
České království	učebnice str. 81 – 83

Přečíst, ústně odpovědět na otázky, výpisky přepsat do sešitu, podívat se Dějiny udatného českého národa 7. – 36. díl (YouTube), přečíst alespoň jednu pověst.

Pověsti o počátcích našich dějin

Pověst: vyprávění ze starých časů, mají některé pravdivé prvky.

- Kronika česká – kronikář Kosmas (poprvé zaznamenal počátky našich dějin, 12. století)
- Dalimilova kronika –první česky psaná kronika, 14. století
- Staré pověsti české – Alois Jirásek
- k pověstem o počátcích našeho národa patří pověsti: o praotci Čechovi, o Krokovi a jeho dcerách, o Bivojovi, o Horymírovi, o králi Ječmínkovi, ...

Velkomoravská říše = VŘ

V 9.století vznikl první opravdový stát na našem území – VŘ.

Založil ji kníže **Mojmír**.

Jeho nástupce kníže **Rastislav** – pozval do VŘ dva učené muže šířit křesťanství:

Konstantina (Cyrila) a **Metoděje** - sestavili i první slovanské písmo – hlaholici.

Kníže **Svatopluk** - za jeho vlády největší rozkvět VŘ,

- po smrti propukly mezi jeho syny spory o moc, oslabení VŘ.

10.století - oslabená VŘ podlehla nájezdům kočovných kmenů, VŘ se rozpadá.

Počátky českého státu

V době rozkvětu velkomoravské říše - nejmocnějším a vládnoucím rodem v Čechách byli

Přemyslovci.

Kníže **Bořivoj** - první doložený přemyslovský kníže,

- založil Pražský hrad, oženil se s Ludmilou (šířila u nás křesťanství).

Po zániku VŘ - upevnění postavení Přemyslovců zásluhou Bořivojových vnuků: Václava a Boleslava.

Kníže **Václav** - schopný a vzdělaný panovník

- nepřátelství v rodě – bratrovražda, zabit Boleslavem (sv. Václav – patronem české země).

Kníže **Oldřich** - k Čechám natrvalo připojil Moravu.

Kníže **Břetislav** (syn Oldřicha) – ustanovil – vládnout bude vždy nejstarší muž v přemyslovském rodě.

V 11.- 13.století – stavělo se v románském uměleckém slohu (rotundy, baziliky).

České království

Král **Přemysl Otakar I.** - roku 1212 získal dědičný královský titul , který se dědil z otce na syna – Zlatá bula sicilská,

- rozhodl - následníkem trůnu bude vždy prvorozený královský syn,

dcera: princezna **Anežka** – pečovala o chudé a nemocné (sv. Anežka Česká),

syn: král **Václav I.** - král jedooký - nazýván.

Král **Přemysl Otakar II.** (syn Václava I.) - král železný a zlatý - nazýván,

- zakládal města, nové vesnice, stavěl hrady a kostely,

- u Kutné Hory objevena ložiska stříbra - těžba,
- rozkvět Českého království.

Král **Václav II.** (syn Přemysla Otakara II.) - pokračuje rozkvět Českého království,
- těžba kutnohorského stříbra, nechal razit nové mince –
pražské groše.

Král **Václav III.** (syn Václava II.) – poslední přemyslovský král, r.1306 zavražděn, nezanechal syna –
rod Přemyslovců vymírá po meči.

Na český trůn nastoupili **Lucemburkové.**